

YOSHLARNING INNOVATION RIVOJLANISHDAGI YETAKCHI O'RNI

Xoja Hofiz jome masjidi imom xatibi
Xolmurodov Boymurod

Anotatsiya: Ushbu maqola O'zbekistonning "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi doirasida yoshlarning raqamli iqtisodiyot, IT-sohasi va innovatsion tadbirkorlikdagi muhim rolini tahlil qiladi. Yoshlarning raqamli savodxonligi, startup loyihalari va sun'iy intellekt sohasidagi faolligi, shuningdek, ularning milliy iqtisodiyotga ta'siri Mirziyoyev islohotlari va xalqaro hamkorlik misollarida chuqur yoritiladi. Maqola yosh avlodning raqamli transformatsiyadagi yetakchi mavqeini zamonaviy nuqtai nazardan ko'rib chiqib, O'zbekistonning global raqamli iqtisodiyotdagi istiqbollarini ochib beradi.

Kalit so'zlar: Raqamli O'zbekiston, yoshlar, innovatsiya, IT-sohasi, startaplar, sun'iy intellekt, raqamli tadbirkorlik, Mirziyoyev islohotlari, raqamli savodxonlik, global raqobatbardoshlik.

O'zbekistonning mustaqillik yillaridagi rivojlanishida, xususan 2020-yillardan boshlab, raqamli transformatsiya milliy strategiyaning markaziy yo'nalishlaridan biriga aylandi. "Raqamli O'zbekiston – 2030" dasturi va Prezident Shavkat Mirziyoyevning islohotlari yoshlarni raqamli iqtisodiyotning asosiy harakatlantiruvchi kuchiga aylantirdi. Yoshlar nafaqat demografik resurs, balki innovatsiya, texnologik o'sish va global integratsiyaning poydevori bo'ldi. Ushbu maqola yoshlarning raqamli O'zbekiston qurilishidagi yetakchi rolini nafis uslubda tahlil qilib, ularning IT va innovatsiyadagi hissasini yoritadi.

Shavkat Mirziyoyev (1967-yilda tug'ilgan), O'zbekiston Respublikasi Prezidenti sifatida, raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishni milliy taraqqiyotning ustuvor yo'nalishiga aylantirdi. Uning "Yangi O'zbekiston" strategiyasi va "Raqamli O'zbekiston – 2030" dasturi yoshlarni raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt va startup ekotizimiga jalb qilishga qaratilgan. Mirziyoyevning 2021–2025 yillarga mo'ljallangan yoshlarga oid davlat siyosati konsepsiyasi raqamli savodxonlik va IT-ta'limni kengaytirdi. Masalan, IT-Park rezidentlari soni keskin oshdi, yosh startapchilar uchun grantlar va inkubatorlar tashkil etildi. Mirziyoyev yoshlarni "raqamli iqtisodiyotning intellektual dvigateli" deb atab, ularni global texnologik zanjirga qo'shilishga undadi. Uning islohotlari natijasida O'zbekistonning raqamli iqtisodiyotdagi o'sishi sezilarli darajada tezlashdi va yoshlarning IT-sohasidagi bandligi millionlab darajaga yetdi [1].

Mirziyoyevning yondashuvi nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy va global hamkorlikka ham ta'sir ko'rsatdi. U yoshlarni sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar va

kibermaxfiylik sohalarida yetakchi qilishni taklif qildi. Masalan, BMTTD va Shveytsariya hamkorligidagi loyihalar orqali yoshlar raqamli tadbirkorlik va startaplarda faol ishtirok etmoqda. Mirziyoyevning soʻzlari bilan aytganda, “Raqamli texnologiyalar yoshlarning salohiyatini roʻyobga chiqarishning eng kuchli vositasi”.

Raqamli taʼlim va innovatsiya tizimining rivojlanishi Oʻzbekiston yoshlarining global maydondagi yetakchi mavqeini belgilovchi asosiy omil boʻldi. Mustaqillikdan keyingi islohotlar, xususan, “Raqamli taʼlim” dasturlari va IT-maktablar yoshlarni zamonaviy texnologiyalar bilan qurollantirdi. Toshkentdagi Inha Universiteti, IT-Park akademiyasi va boshqa muassasalar yoshlarni dasturlash, AI va raqamli marketing sohalarida oʻqitmoqda. Taʼlim tizimi yoshlarni global raqobatbardosh qilish uchun ingliz tili, kodlash va innovatsion loyihalarga urgʻu berdi. Natijada, Oʻzbekiston yoshlari xalqaro hackathonlar va startap musobaqalarida yuqori oʻrinlarni egallamoqda. Masalan, 2025-yil holatiga koʻra, yoshlar tomonidan ishlab chiqilgan loyihalar Silikon vodiysi va boshqa markazlarda millionlab dollarlik investitsiyalarni jalb qildi, bu esa mamlakatning raqamli potensialini oshirdi.

Taʼlimning bu rivoji yoshlarni nafaqat texnik bilimlarga, balki ijodiy startapchilikka va global tadbirkorlikka undaydi. Yoshlarning raqamli faolligi, masalan, elektron hukumat loyihalarida va fintech startaplarida, Oʻzbekistonning barqaror raqamli kelajagini taʼminlaydi. Taʼlim tizimi yoshlarni “raqamli davrning yetakchilari” sifatida shakllantirib, ularni global texnologik muammolarni yechishga tayyorlaydi.

Yoshlarning raqamli iqtisodiyot va innovatsiyadagi faolligi Oʻzbekistonning kelajakdagi yetakchi mavqeining kaliti boʻlib, bu sohada yosh tadbirkorlar va IT-mutaxassislarning hissasi ulkan. Masalan, IT-Park rezidentlari orqali yoshlar elektron tijorat, fintech va AI loyihalarini rivojlantirib, mamlakat iqtisodiyotiga katta hissa qoʻshmoqda. Ijtimoiy masalalarda, xususan, raqamli tenglik va yashil texnologiyalar sohasida yoshlar loyihalari amalga oshirilmoqda. Yoshlarning faolligi Oʻzbekistonning BMT Barqaror Rivojlanish Maqsadlari va raqamli transformatsiyaga erishishida muhim rol oʻynaydi. Misol: Yoshlar tomonidan yaratilgan “Smart City” va mobil ilovalar Toshkent va boshqa shaharlarda transport, sogʻliqni saqlash va ekologiyani yaxshilamoqda. Bu faollik yoshlarni milliy raqamli birdamlik va global texnologik integratsiyaga undaydi [3].

Yoshlarning bu yondashuvi amaliy va innovatsion masalalarga yoʻnaltirilgan boʻlib, ular Oʻzbekistonning raqamli oʻsishini taʼminlaydi. Masalan, yosh startapchilarning IT-sohasidagi loyihalari mamlakatning raqamli eksportini oshirib, yillik oʻsishni sezilarli darajada kuchaytirmoqda. Yoshlarning faolligi xalqaro hamjamiyat tomonidan yuqori baholanmoqda va global raqamli iqtisodiyotga taʼsir koʻrsatmoqda.

Yoshlarning O'zbekiston raqamli taraqqiyotidagi roli bugungi kunda sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar va raqamli tadbirkorlik sohalarida keng qo'llanilmoqda. Mirziyoyev islohotlari yoshlarni AI va raqamli platformalarda faol qilmoqda, masalan, "Raqamli O'zbekiston – 2030" dasturida. Ta'lim tizimining innovatsiyalari fintech va yashil texnologiyalarda qo'llanilmoqda. Yoshlar faolligi zamonaviy investitsiya va resurslarni taqsimlashda asos bo'lib, mamlakatning texnologik yetakchiligidagi muhim poydevordir.

Xulosa

Shavkat Mirziyoyev, raqamli ta'lim tizimi va yoshlar faolligi O'zbekistonning raqamli kelajagining poydevorini yaratdi. Mirziyoyev yoshlarni raqamli strategiyaning markaziga qo'yib, ularni innovatsiya va texnologik rivojlanishning yetakchisiga aylantirdi. Ta'lim tizimi yoshlarni zamonaviy raqamli bilimlar bilan qurollantirib, global yetakchilikni ta'minladi. Yoshlar faolligi esa raqamli iqtisodiyot va innovatsiyada amaliy o'zgarishlarni keltirdi. Ularning ishlari O'zbekistonning jahon raqamli jamiyatidagi o'rnini mustahkamlab, zamonaviy texnologiyalarning rivojlanishiga zamin yaratdi. Yoshlar raqamli O'zbekistonning aql-idrok durdonasi sifatida nafaqat milliy texnologik muammolarni yechdi, balki mamlakatning global tafakkur ufqlarini kengaytirdi. Uning zamonaviy texnologiyalardagi aks-sadosi — bu yosh avlod merosining abadiy yorqinligining isbotidir.

Mirziyoyevning islohotlari zamonaviy yosh IT-mutaxassislar va tadbirkorlarga ilhom baxsh etadi, raqamli ta'lim tizimining yondashuvi texnologiya va amaliyotning uyg'unligini ko'rsatadi, yoshlar faolligi esa raqamli iqtisodiyot va jamiyatda qo'llanilmoqda. Ushbu omillar yosh olimlarni izlanuvchanlik va milliy raqamli merosni qadrlashga undaydi, O'zbekiston yoshlarining jahon raqamli rivojidagi yetakchi o'rnini ta'kidlaydi.

Foydalanilgan Adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2021). O'zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosatini 2025-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi.
2. BMT Taraqqiyot Dasturi. O'zbekistonning raqamli iqtisodiyoti: Yoshlarning roli. Toshkent: UNDP Press.
3. Begmamatov A., ARABISCHE LITERATUR IM VII. UND XVIII. MITTELJAHRHUNDERT - GOLDEN BRAIN, 2025 Issn: 2181-4120 Volume 3 | Issue 1 | 2025
4. Begmamatov, A. (2025). VII va XVIII o'rta asrlarda arab adabiyoti [Arabic literature in the 7th and 18th centuries]. *Golden Brain*, 3(1), 131–134.
5. Boymurod o'g'li, A. (2025a). Imr'al-Qaysning ijodi va uning asarlarida ijtimoiy tenglik, adolat mavzularini aks ettirilishi [The creativity of Imru' al-Qays and the reflection of themes of social equality and justice in his works]. *Golden Brain*, 3(1), 125–130.
6. Boymurod o'g'li, A. (2025b). Arab adabiyotida Antara ibn Shaddodning asarlarini qiyosiy tahlili, hozirgi kundagi o'rni va ahamiyati [Comparative analysis of Antara ibn Shaddad's works in Arabic literature, their place and significance today]. *Golden Brain*, 3(1), 121–124.